

Wita Cię Różan, miasto z dawna znakomite,
Stolica ziemi różańskiej w I Rzeczpospolitej.
Tu zbierały się sejmiki i dla dobra Ojczyzny
Debatowały gorąco, wojenne wspominając blizny.

Miejscowość nasza była wielokrotnie złupiona.
Nie mają już zamku, który podobno odwiedzała Bona,
A w czasie II wojny zniszczono prawie wszystko
Po bitwie w obronie mostu – bo Narew jest blisko.

Polacy odpierali tu Wehrmachtowi pancernie natarcia,
Musieli w końcu ulec, pozbawieni silnego wsparcia.
GOUK-u rolę jest o tym dziedzictwie nauczanie,
Dlatego co rok urządza Piknik Militarny w Różanie.

O historii uczą one ciekawie i o wojskowości.
Ruszajmy już na quest, czas rozprostować kości!
Czołg z czasów wojny tu stoi, ku niemu ruszaj.
Tablica od strony drogi wspomina Janusza.

Przyjrzyj się datom – jedna z nich się powtarza
Z drugiej strony pomnika, a to okazję stwarza
Do zagadki: w roku tym, który wskazuje data,
Różan dostał na długie lata.

O budowie różańskich w 1905 roku

Przeczytasz też, nie spuszczając z dat wzroku.
Pójdziemy już do nich, questowi więc zaufaj –
Kierunek marszu wskaże Ci czołgu T-34 lufa.

Przed rondem przejdź po pasach, potem w lewo zwrot.
Chodnikiem idąc, będziesz mijał szkoły plot,
A kawałek dalej do skrzyżowania wezwie ulica Szkolna.
Tak do Twierdzy Różan już zbliżasz się z wolna.

Naprzeciw boiska wielkie litery są przy bramie:
Działają tu warsztaty w Różanie.

Po wojnie służył im też Fort I. Jesteś blisko!
Część fosy zasypano, budując przy twierdzy boisko.

Za parkingiem w dół asfalt powiedzie Cię do niej –
Służyła w kampanii wrześniowej, dziś w zieleni tonie.
Oparciem w 39 roku była ta twierdza z czasów cara
Wzmocniona schronami, bo wtedy już dość stara.

Obrona linii Narwii była zaś celem jej budowy.
Dobrze spełniła zadanie w obu wojnach światowych.
I tak wprawdzie carskie, dziś polskie forty w Różanie
Przetrwały dziejowe burze. Już nic im się nie stanie?

Oby! Trzy forty z betonu tworzą pierścienie wokół miasta,
Czwarty, reduta ziemna, w środku pierścienia wyrastał.
Znajdziesz tablicę dość już starą, która Ci opowie
O Szlaku I wojny światowej.

okien łukowych zdradza ściana Twierdzy Różan.
Kto do środka wejdzie, ten w historii się zanurza.
Między nią i stadionem zaś wyrasta bryła schronu
Z czasów II wojny światowej. Tak jak fort – z betonu.

Potem wróć na parking. Spójrz – rzecz to oczywista,
Że na wschód prowadzi stąd ulica .

Idź nią śmiało! Miniesz komin duży, muchomora
I dojdiesz do końca drogi, taka jest Twoja rola.

Stąd chodniczkiem na pasy i na drugą stronę.
W prawo parę kroków, gdzie tablice ustawione.
Dwie ulice rym łączy. Czy o roli była mowa?
Ulica Rolna to Twoja towarzyszką nowa.

Od tej chwili trzymaj się lewej strony drogi,
A pod bramę cmentarza zaprowadzą Cię nogi.
Wejść do środka. Ujrzysz anioła oblicze miłe,
Lecz na razie idź w prawo, miń ofiar mogiłę.

Przejdź wzdłuż płotu metrów sześćdziesiąt niecałe,
Aż zobaczysz szachownicę na mogile okazałej.
Ośiem grobów tu złączonych żołnierskim losem
Cześć poległym tym oddaje zdwojonym głosem.

Różan

„Przy i „w obronie Ojczyzny”
Zginęli w różnych latach. Liczne Polska nosi blizny.
W środku Bronisław , kurier podziemia,
Z prawej lotników ciała skryła różańska ziemia.

6 września, lecąc „Karasiem”, ptakiem ze stali,
Kolumnę pancerną pod Różanem zbombardowali.
Raniony obserwator Cybulski zmarł niebawem,
Losy drugiego z lotników także są ciekawe.

Zygmunt Turuta – to strzelca prawdziwe nazwisko.
Nie wiadomo, czy też zginął, mgła zakryła wszystko.
Wróć pod bramę, gdzie stoi grób ofiar bolszewików,
Zabitych w roku 1920 w inwazji sowieckiej wyniku.

Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa to członkowie.
O gniewie ludności Różana tablica też coś powie.
Stań jeszcze przed zabytkowym nagrobkiem z aniołem.
W 2005 roku odrestaurowany został z mozołem.

Nazwisko rodziny 3 razy się powtarza.

Teraz znaną Ci bramą w zadumie wyjdź z cmentarza.
Idź przed siebie, na wprost. Widzisz wieżę kościoła?
Wkrótce całą ceglana budowlę ujrzyć zdołasz.

Pierwszą murowaną świątynię fundowała królowa
Anna Jagiellonka – to szesnastego wieku połowa.
Potem Stefan Szyller, słynny architekt z Warszawy,
Dzisiejszy neogotycki kształt nadał mu ciekawo.

Po I wojnie światowej ten nasz kościół św. Anny
Odbudowano ze zniszczeń w sposób staranny.
Obejdź kościół od lewej, Andrzej Nałęcz tam leży
W małym grobie pod murem. W moc modlitwy wierzył.

A pochowała go żona z . Idź dalej wokół,

Aż za furtką z lewej ładnej plebanii ujrzysz czoło.
Tabliczkę przy jej wejściu odnaleźć potrafisz?

Informuje, że działa tu parafii.

Przejdź dalej na placik i znajdź furtkę małą,
Za którą Maria góruje, ubrana w szatę białą.
To Górka Panny Marii, tak zwana w Różanie.
Dwie są daty pod Madonną, zrób odejmowanie.

Wynik w cyfrach to . Przez furtkę już wrócisz
I znajdziesz schodki w dół, by drogę sobie skrócić.

Zliczysz ich , ścieżką zjeździsz do rozwidlenia.
Lewa odnoga w dół wiedzcie, nie widać jej imienia.

Zwie się Nadnarwiańska – już wiesz, gdzie wiedzcie?
Betonowa droga wkrótce ukaże się na przedzie,
Zapraszając nad rzekę. Tam ujrzysz rdzawe schody.
To nad brzegiem Narwi dawna przepompownia wody.